

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ДИСКУРСІ

У статті розглядається українська літературна мова як інтегруючий чинник культури, розкрито сучасні проблеми української літературної мови.

Ключові слова: мова, українська літературна мова, двомовність, суржик.

З прийняттям незалежності в Україні у рамках загальної демократизації суспільного життя, стала виразно прогресувати стихійна лібералізація і навіть розмивання нормативної основи літературної мови, наслідком чого є масове проникнення в її структуру елементів просторіччя, жаргонів, запозичень з інших мов, а також індивідуальних новотворень, значне збільшення кількості варіантів окремих слів, розхитування правописних норм і таке інше. Все це сприяє посиленню почуття невпевненості щодо своїх знань української літературної мови переважною більшістю україномовного населення країни. Аналіз літератури з даної проблематики виявив, що, в основному, розкриваються тільки деякі аспекти даної теми (соціолінгвістичні, політологічні, етно-психо-соціолінгвістичні). Автор переконаний, що існує нагальна потреба у філософському осмисленні даних проблем. Стаття має на меті саме це завдання.

Учені завжди віддавали належне мові як засобу комунікації та необхідній умові функціонування культури. Завдяки мові людина стала людиною і саме володіння мовою вирізняє її з представників тваринного світу. Сучасна наука, говорячи про мову, в першу чергу підкреслює її комунікативну та пізнавальну функції. Мова приймає участь як у передачі думки про щось уже пізнане (іншій людині), так і у формуванні самої цієї думки (людиною для самої себе). Тобто, виконуючи свою роль у акті пізнання, мова виступає двоюко. З одного боку, функція мови відповідає процесуальному плану пізнавальної діяльності людини, тобто мисленню, динамічному формуванню і скріпленню думок. Завдяки цій функції мова виступає у якості матеріальної бази мислення людини. З іншого боку, мова, завдяки своїй здатності відображати, фіксувати і зберігати інформацію про осягнену дійсність, відповідає статичному плану пізнання.

П. Бергер та Т. Лукман слушно зауважують, що як знакова система мова має якість об'єктивності. "Я зіштовхуюсь з мовою як із зовнішньою для мене фактичністю, і вона чинить на мене свій примусовий вплив. Мова підкоряє мене своїм структурам. Я не можу користуватися правилами німецького синтаксису, коли говорю англійською. Я не можу користуватися словами, які вигадав мій трирічний син, якщо мені потрібно спілкуватися з кимось за межами моєї сім'ї; у різних випадках я мушу враховувати переважаючі стандарти правильного мовлення, навіть якщо віддаю перевагу своїм власним, "неправильним". Мова надає мені готову можливість безперервної об'єктивації мого зростаючого досвіду. Інакше кажучи, мова розсуває свої рамки так гнучко, що дозволяє мені об'єктивувати величезну кількість переживань на протязі всього мого життя" [1].

Людина як соціальна істота може і повинна спілкуватися з іншими членами соціальної спільноти. Слова пов'язують людей, об'єднують їх через спілкування. Без спілкування немає суспільства, без суспільства немає людини соціальної, немає людини культурної, немає людини розумної, homo sapiens. Слова, складаючись у мову, виділяють людину з тваринного світу.

Уявлення дитини тільки тоді стають певними і ясними, коли вони одержують словесне вираження. Дитина народжується з готовим механізмом для мови, але не має її майже до кінця першого року, бо мова – це не тільки звуковий вияв, а процес розумовий, який поволі розвивається у дитини, в залежності від її інтелектуального розвитку. Відомий психолог Ж. Піаже, вважає, що перші, фрагментарні і несистематичні знання про свою етнічну належність дитина отримує у 6–7 років, а у 8–9 років уже чітко ідентифікує себе зі своєю етнічною групою на основі національності батьків, місця проживання, рідної мови; приблизно в цей самий час пробуджуються національні почуття. У 10–11 років національна самосвідомість формується у повному об'ємі, у якості особливостей різних народів дитина відмічає унікальність історії, специфіку традиційної культури побуту.

І дійсно, людина з'явилася на світ і з першої хвилини чує звуки своєї майбутньої мови. Мова знайомить її з оточуючим світом, нав'язуючи їй те бачення світу, яке сформувалось до неї. Одночасно з цим через мову людина отримує уявлення про світ і суспільство, громадянином якого вона стала, про її культуру, тобто про систему цінностей, моралі, поведінки тощо. Тож, у певному розумінні, мова формує і відображає характер свого носія, це є найоб'єктивніший показник ментальності народу.

Як слушно зауважує Е. Сепір у своїй праці "Мова. Вступ у вивчення мови", людина в певному розумінні має вроджені здібності до мови, але це пов'язано з тим, що народжується вона в першу чергу в суспільстві, яке не може не залучити її до своїх традицій. І якщо уявити людину, яка після народження опинилася поза суспільством, то така людина ніколи не навчиться говорити, тобто виражати свої думки згідно традиційної системи певного суспільства. Е. Сепір переконаний, що якщо забрати немовля з соціального оточення, у якому воно з'явилося на світ, і перенести його у зовсім інше оточення, його мова буде мати різку відмінність від мови його рідного середовища. Мова, на його думку, є чисто історичною спадщиною колективу, продуктом довгого соціального використання. Вона багатообразна, як і будь-яка творча діяльність, можливо не настільки усвідомлювано, але все ж не в меншій мірі, ніж релігії, вірування, звичаї, мистецтва різних народів. Мова є не інстинктивна, а набута, "культурна" функція [2].

Уже В. Гумбольдт вірно підмітив, що мова має бути "і народною і освіченою". Для цього необхідний безперервний рух мови "від народу у руки письменників і граматиків, а від них назад у уста народу". Можна лише уточнити: по мірі того, як літературна мова починає розвиватися і "оброблятися" у процесі функціонування у суспільстві. На літературну

мову починають впливати не лише "письменники й грамматики", але й усі люди, які нею говорять. Можна спостерігати лише різні типи подібного впливу, подібного відношення до "обробленої" мови [3].

Людина як суб'єкт співвідноситься передусім з оточуючим природним світом, потім з оточуючим соціальним світом, потім з кожним індивідумом і, нарешті, з самим собою (самопізнання). І мова грає дієву роль як засіб вираження пізнавального суб'єкта, у якості якого виступає у цьому випадку сама людина як частина світу.

Розвиток мови, на думку О. Потебні, – це рівночасно є знищення старого і творення нового. Але жива людська мова існує в дійсності лише у своїх національних формах. У кожного народу є своя національна мова, своя, як зазначає О. Потебня, перетворювальна машина, за допомогою мови від покоління до покоління передаються готові засоби знання і підвалини для духовного розвитку як особи, так і цілої спільноти. Будь-який утиск мови, її обмеження є серйозне ураження основного нерву життя цілої нації [4].

М. Гайдеггер говорив про те, що мова – це дім буття. Дім у якому живе буття. Живе за законами цього дому. А у кожного народу свій дім, і відповідно, свій спосіб проживання у ньому. В. фон Гумбольдт у свій час писав, що кожен народ обведений колом своєї мови і вийти з цього кола може, лише перейшовши в інше. Він переконаний, що так як мови нерозривно пов'язані з внутрішньою природою людини і скоріш самостійно витікають з неї, ніж довільно створюються нею, то так само можна було б назвати духовну особливість дією мов (і навпаки).

Важлива функція мови полягає у тому, що вона зберігає культуру і передає її з покоління у покоління. Саме тому мова відіграє настільки значиму роль у формуванні особистості, ментальності народу.

Та мова не лише відображає культуру свого народу, його соціальний устрій, ментальність, світогляд тощо, але й зберігає накопичений ним соціокультурний пласт, який слугує важливим способом формування наступних поколінь, тобто інструментом культури.

Ментальність, як і мова є продуктом діяльності духовних сил народу, що накопичувався протягом століть і продовжує формуватися та безперервно видозмінюватися й сьогодні. Кожна історична епоха залишає свій відбиток у мові, важливі історичні події здатні змінити мовну картину світу. Проте, мовні зміни випливають, перш за все, зі змін національної ментальності.

Мова забезпечує неперервне існування культури народу. Культура через ментальність є одним з основних способів самопізнання етносу. Мовна культура суспільства – показник його моральності і духовності. Варто погодитись з Є. Боринштейном, який наголошує на тому, що: "Мовне середовище має бути поліфункціональним за своїм характером, забезпечуючи систему суспільного договору між різними націями і народностями. У результаті створюється колективна ментальність, що об'єднує людей" [5].

Писемність і літературно-писемна мова закономірно з'являються у кожного народу у зв'язку з внутрішнім, самобутнім розвитком його полі-

тичного, економічного і культурного життя, а не внаслідок якихось випадкових причин. (Навіть у разі запозичення писемності одним народом в іншого справа не змінюється, коли мати на увазі не походження алфавіту, а конкретні суспільні причини, які зумовили потребу виникнення писемності у даного народу) [6].

Літературно-писемна мова є могутнім знаряддям духовної і матеріальної культури суспільства. Без неї абсолютно неможливо уявити собі успіхів у людському спілкуванні, розвитку літератури, науки, мистецтва, техніки, оскільки досвід і досягнення кожного покоління кожного народу в усіх галузях культури не могли б, долаючи час і простір, передаватися від покоління до покоління, від народу до народу без мови, закріпленої на якомусь матеріалі за допомогою певних знаків письма.

Розвиток культури і розвиток літературної мови завжди взаємозумовлені. Поширення культури серед народу за допомогою книги (а в наш час і за допомогою преси, телебачення, радіомовлення, Інтернету), як і подальший прогрес кожної галузі науки, техніки, літератури, мистецтва, неможливе без літературної мови. З другого боку, розвиток культури неминуче спричиняється до подальшого вдосконалення і збагачення літературної мови: до поповнення її лексичного і фразеологічного складу новою науковою і професійною лексикою, фразеологічними виразами, до появи в ній різних лексичних і фразеологічних новотворів на означення нових культурних понять, до семантичного збагачення її шляхом наповнення існуючих слів новим змістом, нарешті, до удосконалення її граматичної будови.

Українська літературна мова, будучи тісно пов'язана у своєму розвитку з історією українського народу і його культури, на протязі свого існування зазнала різних змін у словнику і фразеології, частково в граматичній будові. Значні зміни сталися також у складі й характері її стилів (різновидів), по різному на різних історичних етапах вбирала вона в себе живу мову українського народу, але завжди вона була могутнім знаряддям його матеріальної і духовної культури. Багато поколінь українського народу свій життєвий досвід, свої ідеали і прагнення, свою літературу і науку передали нам завдяки українській літературній мові.

І. Котляревський – класик нової української літератури, історична заслуга якого полягає у тому, що він першим серед українських письменників заговорив на повний голос живою народною мовою, продемонструвавши на прикладі власних творів її невичерпність, глибину, пластичність та художню функціональність. Своєю творчістю він утверджував українську мову як мову української національної літератури, остаточно вивільнивши її від церковнослов'янської, недоступної для широкої читацької маси. Поява "Енеїди" І. Котляревського, була явищем винятковим за своєю сміливістю та важливістю для української літератури. Вона одразу порушила цілий ряд значних суспільних, національних та естетичних проблем.

Як пише Д. Чижевський "І. Котляревський ніби хоче подати в своїй поемі повний лексикон української мови свого часу. Немає сумніву, що він, уживаючи всі ці слова, не думав про якусь норму української мови:

бо є серед них численні місцеві слова (діалектизми) та ще численніші слова з мови певних груп – «жаргонів» слова» [7].

Свою "Енеїдою" І. Котляревський зміг піднести на новий рівень культуру українського поетичного мовлення. Заслуга його передусім у тому, що він зумів повернути українську поезію до її національних витоків.

Тобто, можна констатувати, що бурлескний жанр "Енеїди" через свою специфічність не міг бути явищем, яке можна було б покласти в основу майбутньої словесності українського народу. П'єси І. Котляревського давали за своїми настановами матеріал тільки розмовно-побутовий, і цим обмежувалась їх роль як об'єктів можливого наслідування. Діячі українського слова, що внесли чималий вклад в організацію національної літератури та літературної мови в найближчий після Котляревського період, – Г. Квітка-Основ'яненко, П. Гулак-Артемівський, Є. Гребінка, поети-романтики (В. Забіла, М. Петренко, О. Афанасьєв-Чужбинський, Л. Боровиковський та ін.) під тиском самих умов, у яких відбувалась їхня літературна діяльність, не мали змоги ні розгорнути належної різноманітності жанрів, потрібних на відповідному етапі для широкого розвитку національної культури, ні забезпечити навіть за культивованими ними жанрами тривалої впливовості на читачів.

Увагу поетів-романтиків привертала історичні події. Національна самосвідомість, що формувалася протягом багатьох років боротьби за свої права та національні свободи, починаючи з татаро-монгольської неволі і аж до знищення Запорізької Січі, – потребувала вже не іронії, а возвеличення.

Український романтизм був тісніше, ніж в інших літературах, пов'язаний з народною стихією і сильніше відчував на собі вплив народної поезії. Український фольклор надихнув творчість багатьох поетів (О. Шпигоцький, В. Боровиковський, А. Метлинський), він став основним джерелом їхньої творчості. Жанрове багатство фольклорних творів, до яких зверталися поети-романтики, стимулювало розширення жанрових меж і в їхній творчості: з'явилися історичні поеми, балади, громадянська лірика. Фольклор мав вирішальне значення у становленні нової української літератури. Взагалі фольклорні твори, особливо ж думи та історичні пісні, відіграли важливу роль не тільки в становленні нової літературної традиції, а й у формуванні самої нації. Про це писав і М. Гоголь, підкреслюючи абсолютно особливе значення українських історичних пісень і дум для народної самосвідомості. "Камінь з красномовним рельєфом з історичним написом – ніщо проти цього живого, який промовляє і звучить у минулому, літопису. З цього погляду пісні для Малоросії – все: поезія, й історія, і батьківська могила. Хто не проникнув у них глибоко, той нічого не дізнається про минулий побут цієї квітучої частини Росії" [8].

Якщо взяти до уваги ту обставину, що мова ніколи не була продуктом індивідуальної творчості, що вона береться мовби у готовому вже вигляді і нею користуються для свого індивідуального мислення, то літературна мова є не що інше, як мова фольклорна в своїй першооснові, на яку наклалися окремі індивідуальні нашарування. Мова дається "одвіку", а ра-

зом з нею і вся палітра: символи, тропи, арсенал. Поет користується мовою для естетичної об'єктивації нового змісту, що виникає в часі, у суспільстві. Поет використовує ядро метафори для розширення радіуса її дії і, підключивши її до нових енергетичних ресурсів, видозмінює [9].

Тож фольклор виступає як універсальна мова народу, що історичними піснями, думами синтезує пам'ять і буття, минуле й майбутнє, релігію, історію, філософію і мистецтво від язичницького, київсько-руського періодів до XIX ст. І тим практично готує своїх речників, безперечно найяскравішим з яких став Т. Шевченко.

Справді творчість Т. Шевченка була поворотним моментом і в історії української літературної мови. В основі багатства Шевченкової мови лежить народна українська мова (розмовно-побутова і фольклорно-пісенна), яку поет підносив на рівень літературної мови. Але Т. Шевченко поет високої культури і величезного життєвого досвіду не міг не звернутися у своїй творчості і до слів церковнослов'янських, інтернаціональних та іншомовних. Словесна картина багатьох його творів нерідко становить органічне поєднання цих книжних мовних елементів з народною мовною основою в потребах реалістичного художнього зображення життя, що зумовлює і реалістичність мовних засобів поета.

На відміну від поетів-романтиків Т. Шевченко, котрий значно розширив горизонти нової української літератури, використовуючи у своїй творчості мотиви і теми народних пісень, а також використовуючи художні засоби народної поезики, не дозволяв собі прямого переспіву народних пісень, хоча стилізації й зустрічаються в ранньому періоді його творчості. Усі впливи він переплавив у єдине розмаїте ціле. Т. Шевченко як ніхто інший розкрив багатство і своєрідність народнопісенних ритмів, поєднавши мотиви народних пісень зі своїми власними, створивши таким чином свій оригінальний стиль, єдину цілісність, яка має назву – поезика Шевченка. І не дивно, що ніхто з його послідовників не міг зрівнятися з ним, хоч використовували вони ті ж самі образи та ритми.

Т. Шевченко не займався штучною стилізацією народної мови. Він втілював у своїх творах нову естетику слова – реалізм мовний. Ніхто до Т. Шевченка не вживав у літературі українську мову з такою повнотою, як він. Шевченко розкрив багатство її словника, невичерпні структурні, семантичні і стилістичні властивості, в яких виявляється придатність народної мови для висловлення найскладнішої думки і найтоншого почуття. Поет майстерно користувався яскравим словником народної мови, її синонімією, фразеологією, засобами образності, багатством її граматичних форм і синтаксису. От чому поезія Т. Шевченка була новою сторінкою не тільки в історії української літератури, а й в історії української літературної мови.

На відміну від І. Котляревського, у мові Т. Шевченка вперше спостерігаються вже певні норми нашої української літературної мови.

Певна річ, від давніх часів до нас дійшло багато рукописних і друківаних пам'яток, писаних старою і новою українською літературною мовою, пам'яток з усіх галузей словесної творчості народу. Це юридичні

актово-урядові документи – так звані українські грамоти, багата церковно-релігійна література, славнозвісні граматики і словники, блискуча полемічна література в оборону православ'я, проти покатоличення й національного та соціального пригнічення українського народу, наукова й науково-популярна література богословсько-дидактичного, історичного, господарського й іншого змісту – все те, що було створено ще на протязі XIV–XVIII ст. Пізніше – протягом XIX–XX ст. – маємо насамперед художню літературу, репрезентовану класиками української літератури, а також, меншою мірою, публіцистику, літературу наукову, пресу та епістолярне письменство.

В Україні на сьогодні маємо актуальні проблеми мови. По-перше, це проблема двомовності.

Загальноприйнятим визначенням двомовності є визначення американського лінгвіста У. Вайнрайха, який під двомовністю розуміє практику попереминого використання двох мов. Тобто, головна риса цього явища полягає у функціонуванні обох мов у спілкуванні одних і тих самих носіїв.

Безперечно володіння двома чи навіть більшою кількістю мов духовно збагачує людину, наділяє її додатковими знаннями з інших культур, можливістю вільно спілкуватися з носіями мови. Будь-яка спільнота потребує білінгвів для ролі своєрідних посередників між своєю та іншою (чужою) культурами.

Але, зрозуміло, що неможливо однаково досконало володіти двома мовами. Одна з мов завжди буде в привілейованому стані. Це обумовлено передусім вузкою сферою функціонування і меншим досвідом користування однією з мов. Так, Ю. Жлуктенко зазначає: "Знання будь-якої мови тісно пов'язане з тим діапазоном людської діяльності, яку він обслуговує. Мовленнєва система поведінки у рідній (першій) мові виробляється протягом багатьох років, і щоб досягти такої самої свободи користування другою мовою, потрібно було б пройти увесь цей шлях удруге. Тому те, що описують як "рівне володіння" чи "володіння двома мовами як рідними", існує лише у відносному наближенні" [10].

Б. Ажнюк справедливо стверджує, що білінгвізм здебільшого є тимчасовим явищем і витісняється монологізмом панівної мови. Коли серед носіїв мови не стає монологів, це явна ознака її занепаду. Білінгвізм може бути стабільним станом, але тільки тоді, коли існують важливі сфери застосування кожної з мов. Закони життя дуже прагматичні: люди не зберігають назавжди дві мови, якщо для всіх ситуацій достатньо однієї. Феномен еквілінгвізму, коли обидві мови займають у мовленнєвій дійсності однакове місце, є рідкісним і нетривалим функціональним станом [11].

Ю. Жлуктенко виділяє критерії двомовності, що виділяють різні наукові. Отже, двомовність розуміють як стан, при якому індивід: 1) однаково добре володіє двома мовами; 2) хоча б приблизно однаково вільно користується двома різними мовами у будь-яких обставинах, у тому числі в сім'ї; 3) має здатність користуватися двома мовами як рідними; 4) володіє двома мовами досконало. У останньому випадку, зазначає Ю. Жлуктенко, автори і самі розуміють неможливість такого критерію і вказують, що подібна двомовність – лише ідеал, до якого люди мають прагнути [12].

В Україні явище двомовності є актуальною проблемою, що призвела до появи такого феномену, як "суржик". Що таке суржик? Коротко кажучи, це мішанина слів різних мов, у нашому випадку української та російської. В Україні значна частина населення послуговується мішаниною двох мов, доволіно спотворюючи граматично як одну мову, так й іншу. Більше того, політична еліта країни, засоби масової інформації часто-густо теж зловживають суржилом, а це може говорити лише про масовість цієї проблеми.

Іншою важливою проблемою є проблема культури мови.

Культура мови безпосередньо пов'язана з високою загальною культурою людини та її інтелектом, передбачає високу культуру мислення, свідоме шанобливе ставлення до мови. Не є секретом, що більшість людей про культуру мови взагалі не думає, в основному оцінюючи її не за рівнем своєї культури, а за наслідками власної діяльності. Ці наслідки можуть бути цілком позитивними навіть у разі невисокої мовної культури. Як правило, останнє буває головним аргументом, щоб не дбати про культурний рівень мови, бо "ї так зрозуміють" [13].

Проблема культури мови породжує іншу – проблему словника. Словниковий склад – це найбільш мінливий компонент мови. Він безпосередньо відображає життя народу і зміни в ньому, а тому поповнюється і словами з інших мов. Загалом це нормальний процес збагачення мов новими поняттями і термінами. Але тільки тоді, коли вони відсутні в рідній мові! Інакше це вже – чужомовна експансія, яка призводить до засмічення й калічення рідної мови. Піклування про захищеність мови, її чистоту слід починати саме із захисту словника [14].

Проблема культури мовлення вимагає якнайшвидшого вирішення, оскільки розростання цього явища може призвести до руйнування усіх рівнів мовної структури (фонологічного, морфологічного, лексичного та синтаксичного).

Нажаль, слід констатувати, що мовне законодавство на сьогоднішній день є недосконалим, а в площині його практичної реалізації на рівні державних органів – непослідовним у виконанні законодавчо прийнятих положень.

Отже, мова є не лише засобом спілкування, а й одним з найважливіших репрезентантів національності. Для української історії це є показовим. Українська мова в процесі формування нації, національної свідомості була початковим і часто основним чинником в цьому відношенні. Мова в багатьох випадках була для українців єдиним джерелом, що підтримувало дух народу, віру в існування нації, єдність. Це джерело постійно живилося прагненням українського народу до свободи, боротьбою за незалежність і державність. Історія українського народу показує, що саме мова, незважаючи на часи жорстоких переслідувань, зберегла її носіїв як народ, як націю.

1. Бергер П. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / П. Бергер, Т. Лукман. – М., 1995. – С. 67–68. 2. Сепир Э. Язык. Введение в изучение речи / Э. Сепир. – М. : Директ-Медиа, 2007. – С. 334–335. 3. Будагов Р. А. Человек и его язык

/ Р. А. Будагов. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1976. – С. 138. 4. *Вільчинський Ю. М.* Олександр Потебня як філософ / Ю. М. Вільчинський. – Л. : ЛДУ, 1995. – С. 62. 5. *Боринштейн Є. Р.* Особистість: її мовні ціннісні орієнтації : монографія / Є. Р. Боринштейн, А. А. Кавалеров. – Одеса : Астропринт, 2001. – С. 84. – (рос. мовою). 6. *Плющ П. П.* Історія українського літературного мови / П. П. Плющ. – Київ : Изд-во "Вища школа", 1971. – С. 8. – (на українськом мові). 7. *Чижевський Д.* Історія української літератури / Д. Чижевський. – К.: ВЦ "Академія", 2008. – С. 367. – (Альма-матер). 8. *Мовчан П. М.* Мова – явище космічне: Есе, літературно-критичні статті / П. М. Мовчан. – К. : Всеукр. т-во "Просвіта", 1994. – С. 44. 9. Там само. – С. 47. 10. *Жлуктенко Ю. А.* Лингвистические аспекты двуязычия / Ю. А. Жлуктенко. – Киев : Изд. при КГУ, 1974. – С. 44. 11. *Ажнюк Б. М.* Мовна єдність нації: діаспора й Україна / Б. М. Ажнюк. – К. : Рідна мова, 1999. – С. 28–29. 12. *Жлуктенко Ю. А.* Указ. соч. – С. 38–39. 13. *Корнілов М.* Культура нашої мови / М. Корнілов, О. Білодід // Пульсар. Науково-популярний журнал. – 2002. – № 1 (37). – С. 53–55. 14. *Гарматюк А. П.* Рідна мова моя. Роздуми про мову / А. П. Гарматюк. – Вінниця : Континент-Прим, 2006. – С. 7.

Надійшла до редколегії 15.04.13

О. В. Соколина

УКРАИНСКИЙ ЛИТЕРАТУРНЫЙ ЯЗЫК В СОВРЕМЕННОМ СОЦИОКУЛЬТУРНОМ ДИСКУРСЕ

В статье рассматривается украинский литературный язык как интегрирующий фактор культуры, раскрыты современные проблемы украинского литературного языка.

Ключевые слова: язык, украинский литературный язык, двуязычие, суржик.

O. V. Sokolina

UKRAINIAN LITERARY LANGUAGE IN THE CONTEMPORARY SOCIO-CULTURAL DISCOURSE

The article examines the Ukrainian literary language as an integrating factor of culture, contemporary issues of Ukrainian literary language are disclosed.

Keywords: language, Ukrainian literary language, bilingualism, surzhik.